

2019-2020

Temaplan

For bærekraftig reisemålsutvikling i
Narvik kommune



Forord

Temaplan for bærekraftig reiselivsutvikling i Narvikregionen skal sikre at aktørene i regionen tar et samlet tak i konkrete utfordringer, og jobber målrettet for at Narvikregionen skal bli et mer bærekraftig reisemål. Narvik kommune skal med denne planen vise at vi er en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reisemål i samarbeid med Futurum, Visit Narvik og reiselivsnæringen for øvrig.

Planen har et langsiktig perspektiv hvor målet er å involvere bredt for å oppnå kontinuerlige forbedringer innen de ti prinsippene for bærekraft. Temaplanens handlingsdel er gjeldende for Narvik kommunes nedslagsfelt. I tillegg involverer den regionrådene i områdene. Planen vil være gjeldende inneværende år for Narvik kommune. Planen skal revideres i 2020 for nye Narvik kommune bl.a. i den hensikt å sikre medvirkning fra Ballangen og Tysfjord.

I forbindelse med prosjektet Narvikregionen merket som bærekraftig reisemål er det gjennom prosessarbeid og innspillsmøter med aktører fra næring, kommuner og frivillige, utarbeidet fire hovedmål og tiltaksområder for bærekraftig reisemålsutvikling i Narvikregionen. Under hovedmålene er det skissert en rekke delmål og konkrete tiltak. Narvik kommunes temaplan gjenspeiler delmålene og tiltakene som er skissert i Handlingsplan for Narvikregionen merket som Bærekraftig Reisemål.

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Innledning	4
Hvordan jobbe med bærekraftig reiselivsutvikling	6
Gjennomføring	8
Revidering	8
Fire tiltak for et bærekraftig reisemål	8
Besøksforvaltning og miljøansvar	9
Helårsbasert reiseliv og produktutvikling	10
Kompetanseheving	11
Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid	12

Innledning

Dette er Narvik kommunes temaplan for reiseliv. Temaplan for reiseliv tar utgangspunkt i Strategisk Næringsplan for Ofoten 2018-2021 sitt mål om en bærekraftig reisemålsutvikling i regionen, og er en konkretisering av masterplan - Narvik som reisemål vedtatt i 2003.

Temaplanen sier hvilke prioriteringer som skal ha fokus for en bærekraftig reiselivsutvikling i kommunen, og er et verktøy for å sikre at strategiske føringer og mål omsettes til handling.

Planen er i tråd med Nordland Fylkeskommunes strategi for reiseliv- og opplevelsesnæringer i Nordland 2017-2021. Videre tar den også utgangspunkt i de 10 prinsippene for bærekraftig reiseliv, samt veikartet mot et bærekraftig reiseliv, utarbeidet av reiselivsnæringen i Norge.

Planen må sees sammenheng med øvrige planer i kommunen. Planen bygger på FNs bærekraftsmål.



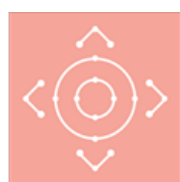
Reiselivsbedriftene som kjemper om norske og utenlandske turister opplever en svært hard nasjonal konkurranse. For å lykkes trenger Narvik og Narvikregionen en spisset satsing som gjør at opplevelsesnæringen utvikles og opprettholdes. Kommunen har en sentral og avgjørende rolle som tilrettelegger for næringen.

Kommunens funksjon i utviklingen av reiselivsnæringen og destinasjonsutvikling, er rollen som vertskap, produkteier, rammesetter og utviklingspartner. Reiselivsnæringen må derfor integreres som en del av samfunnsutviklingen.

Visjon: NARVIK - STERKE OPPLEVELSER			
Hovedmål: ØKT VERDISKAPNING OG SYSSELSETTING I REISELIVSNÆRINGEN I NARVIKREGIONEN			
Verdier: BÆREKRAFTIG - SAMHANDLET - TILRETTELagt			
Satsingsområder:			
BESØKSFORVALTNING OG MILJØANSVAR	HELÅRSBASERT REISELIV OG PRODUKTUTVIKLING	KOMPETANSE- HEVING	MARKEDSFØRING OG SAMARBEID
· Utarbeide handlings-/strategiplan, herunder fellesgodefinansiering · Involvere reiselivsnæring i kommunale planer · Motivere til miljøsertifisering	· Utarbeide planer for cruiseindustrien · Revidere "Masterplan for reiseliv Narvik" · Bærekraftig produktutvikling	· Tilrettelegge for FoU-satsing og felles kunnskapsgrunnlag · Utvikle opplæringsprogram, fokus på bærekraft · Gjennomføre undersøkelser og analyser	· Utvikling av "Sterke opplevelser" · Prioritere verdiskapning og lav miljøbelastning · Se hele Narvik-regionen under ett

Hvordan jobbe med bærekraftig reiselivsutvikling

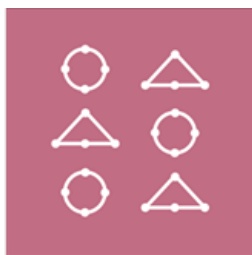
I tråd med Strategisk Næringsplan for Ofoten 2018-2021, har Futurum gått i gang med å kvalifisere for Innovasjon Norges merke for bærekraftig reisemålsutvikling høsten 2017. Våren 2018 fikk Futurum innvilget forprosjekt fra Innovasjon Norge på vegne av Visit Narvik. I tillegg til å utarbeide Temaplan for bærekraftig reisemålsutvikling, skal prosjektet avklare status på reisemålet i dag, i tråd med FNs 10 prinsipper om bærekraftsmålene med hensyn til bærekraftig reiseliv.



Avklaring



Forankring og
handlingsplan



Gjennomføring
og måling



Årlige
indikatorer



Remerking
hvert 3 år

Merkeordningen for bærekraftig reisemål er et kvalitetsmerke for reisemål i Norge. Merket bygger på en standard som setter tydelige krav til reisemålets evne til bærekraftig virksomhet og utvikling, Merkeordningen er et tilbud til norske reisemål som ønsker å ta et ansvar for reiselivets påvirkning på miljøet. Forutsetningen for merkingen er at reisemålet tar vare på natur, miljø og kultur, styrker sosiale verdier og er økonomisk levedyktig. Det vil kunne være en vei å gå at Narvik som region samarbeider for å sertifisere Narvikregionen.

«All utvikling skal være bærekraftig. Narvikregionen som reisemål skal ta vare på miljø, natur, kultur, styrke sosiale verdier og være økonomisk levedyktig».

Strategisk Næringsplan for Ofoten 2018 - 2021.

Bevaring av natur, kultur og miljø	Styrking av sosiale verdier	Økonomisk levedyktighet
1. Kulturell rikdom Å respektere, videreutvikle og fremheve lokalsamfunnets historiske kulturarv, autentisk kultur, tradisjoner og særpreg. 2. Landskapets fysiske og visuelle integritet Å bevare og videreutvikle landskapskvalitet, både for by og bygd, slik at landskapets fysiske og visuelle integritet ikke degraderes. 3. Biologisk mangfold Å støtte bevaring av naturområder, dyreliv og habitater, og minimere ødeleggelser av disse. 4. Rent miljø og ressurseffektivitet Å minimere reiselivsbedrifters og turistenes forurensning av luft, vann og land (inkludert støy), samt minimere genereringen av deres avfall og forbruk av knappe og ikke-fornybare ressurser.	5. Lokal livskvalitet og sosiale verdier Å bevare og styrke livskvaliteten i lokalsamfunnet, inkludert sosiale strukturer, tilgang til ressurser, fasiliteter og fellesgoder for alle, samt unngå enhver form for sosial degradering og utnytting. 6. Lokal kontroll og engasjement Å engasjere og gi kraft til lokalsamfunnet og lokale interessenter mht. planlegging, beslutningstaking og utvikling av lokalt reiseliv. 7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte Å styrke kvaliteten på reiselivsjobber (direkte og indirekte), inkludert lønnsnivå og arbeidsforhold uten diskriminering ut fra kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer. 8. Gjestetilfredshet, sikkerhet og opplevelseskvalitet Å sørge for sikre, tilfredsstillende og berikende opplevelser for alle turister uavhengig av kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer.	9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskapning. Å sikre levedyktighet og konkurransedyktighet til reiselivsdestinasjoner i et langsiktig perspektiv, gjennom å maksimere reiselivets verdiskapning i lokalsamfunnet, inkludert hva turistene bidrar med av verdier lokalt. 10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter Å sikre levedyktighet og konkurransedyktighet til reiselivsbedrifter i et langsiktig perspektiv.

Gjennomføring

I denne temaplanen legges det opp til ansvarsfordeling, utførelse og oppfølging. Det er prosjektleder i prosjektet *Narvikregionen merket som bærekraftig reisemål* som er ansvarlig for at planlagte tiltak blir iverksatt, fulgt opp og gjennomført.

Aktørene i arbeidsgruppene skal forplikte seg til engasjement mht. gjennomføringen av tiltakene.

Visit Narvik skal årlig rapportere status for arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling til bystyret i Narvik kommune.

Visit Narvik skal halvårlig orientere om status iht. reisemålsstrategi og bærekraftig reisemålsutvikling til medlemsbedriftene.

Revidering

Arbeidet med bærekraftig utvikling er en prosess som skal videreføres også etter prosjektperioden. Denne første temaplanen for bærekraftig reiselivsutvikling skal derfor oppdateres/revideres innen utgangen av prosjektet som grunnlag for remerking 3 år senere. Styringsgruppen og Visit Narvik vurderer behov for endringer med bakgrunn i erfaringer gjort i prosjektperioden, tiltak som er gjennomført fjernes og nye tiltak i regionen legges til. Revisjon av planen bør også involvere kommunen.

Fire tiltak for et bærekraftig reisemål

Handlingsdelen inneholder fire tiltaksområder:

- Besøksforvaltning og miljøansvar
- Helårsbasert reiseliv og produktutvikling
- Kompetanseheving
- Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid

Tiltaksområde 1: Besøksforvaltning og miljøansvar

Hvordan forbereder vi oss på økt antall besøkende? Kan vi påvirke utviklingen og styre hvem som kommer? Hvor de skal ferdes? Hvordan kan vi legge til rette for at gjestene opplever våre områder på en bærekraftig måte – som også ivaretar lokalbefolkningen?

Besøksforvaltning og miljøansvar		
Tiltak	Tidsramme	Ansvarlige/medvirk.
Utarbeide handlingsplan/strategi for besøksforvaltning for kommunen. - Sikre at alle avfallspunkter har sortering av søppel, gjelder rasteplasser, parkeringsplasser langs E6, avfallspunkter i bygater, på kjøpesenter, hotell og naturlige stoppesteder - Offentlige toalett ved severdigheter, i bykjernen og rasteplasser. Tømmestasjoner for camping/bobilturister - Tilrettelegge for god skilting av turstier, vedlikehold av turstier, severdigheter, kulturminner, museer - Involvere relevante aktører og lokalbefolkning i planarbeid om mottak av turister; hvor ønsker vi å «styre» turisten - Velge ut 2 til 3 stier i hver kommune for nasjonal skiltstandard (med vanskelighetsgrad, fysisk tilrettelegging) - Masterplan for Stier (Narvikfjellet) - Jobbe for at skilting og informasjon bygger opp under merkevaren for Narvikregionen – Sterke Opplevelser. Aktiv bruk av skilting for økt tilgjengelighet og fremkommelighet - Legge til rette for flere fasiliteter; bord/benker, bålplasser - Utvikle og formidle helhetlig kart med oversikt over tilrettelagte turer i hele regionen - Utvikle parkeringsplasser med utkikkspunkt	2019-2020	Friluftsråd, SVV, kommunen, næringa, grunneiere
Utarbeide plan for fellesgodefinansiering, som inngår i plan for besøksforvaltning. «Miljøfond.»	2019-2020	Kommunen/reiselivsnæringen
Involvere reiselivsnæringen i kommunale planer.	2019-2020	Kommunen/næringen selv
Motivere kommunen til å bli Miljøfyrtårnkommuner, sertifisere egen virksomhet (minimum administrasjonsbygg)	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, destinasjonsledelsen
Arbeide for å motivere bedriftene i reiselivsnæringen til miljøsertifisering	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, kommunen
Arbeide for at arrangement og arrangører sertifiseres, herunder miljøsertifisering, grønt arrangement, tydelig fokus på miljø	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, destinasjonsledelsen
Felles påvirkningsarbeid og samarbeid når det gjelder utbygging av nye vann- og vindkraftprosjekt, veiprojekt og annet som forringer natur og kulturverdier	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, kommunen og reiselivsnæringa
Symbol/signaltiltak plastfri kommune eller et annet tiltak. Se på muligheten for et interkommunalt signaltiltak for hele regionen som kan bidra til å løfte oss som reisemål.	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, kommunen
Utarbeide rabattordninger for miljøvennlig transport/familier.	2019-2020	Reiselivsbedriftene
Tilrettelegge for samarbeid om kjøring av turister t/r hotell/aktivitet	2019-2020	Reiselivsbedriftene
Smart Cities-prosjektet: - Jobbe for å koble reiselivet til Narvik kommunes prosjekt	2019-2020	Futurum, kommunen

Tiltaksområde 2: Helårsbasert reiseliv og produktutvikling

*Hvordan kan reiselivet i vår region opprettholde sin levedyktighet i overskuelig fremtid?
Hvordan kan vi skape økt lønnsomhet i reiselivsnæringen? Hvordan kan vi legge til rette for lokalt samarbeid for å skape helhetlige og bærekraftige reiseopplevelser?*

Helårsbasert reiseliv og produktutvikling		
Tiltak	Tidsramme	Ansvarlig/medvirk.
Utvikle planer for cruiseindustrien - mobilisering og strategisk organisering av cruise-satsingen - God samhandling med Visit Narvik - Jobbe for å begrense utslipp og negative miljøkonsekvenser innenfor cruisetrafikken, legge til rette forland strøm.	2019-2020	Narvik Havn, Visit Narvik, Cruise Narvik
Jobbe for å igangsette revisjon av Masterplan for reiseliv Narvik, se til regionen - Videreutvikle fyrtårnene i regionen, utvikle nye	2019-2020	Futurum, Visit Narvik, kommunen, reiselivsnæringen
Bærekraftig produktutvikling: - Overnattingsbransjen: Utvikle attraktive produkter for forretningsmarkedet - Opplevelses- og serveringsbransjene: Utvikle smarte produkter som appellerer til befolkning og næringsliv - Utleie av el-kjøretøy (RIB, scooter, andre el-løsninger). Utvikle sesongvariasjoner i aktivitetsbasert turisme, ta i bruk opplevelseskonsepter som innovativt verktøy for å styrke konkurransekraften og verdiskapingen ved bruk av «personas» - Redusere matsvinn, bli med i «Too Good To Go» - Utvikle flere naturbasert opplevelser - Utvikling av konsepter for toppturdestinasjoner - Videreutvikle eksisterende tilbud, fokus på krigshistorie, rallarhistorien - Ofotbanen – tilrettelegge for sykkel, ski, pulk, barnevogner på toget, miljøvennlig transport-fokus - Identifisere muligheter rundt satsingen av film/serien Slaget om Narvik - Identifisere og utvikle leverandører av kortreist mat, utvikle samarbeid mellom reiselivsnæring og produsent - Tilrettelegge for vekst i lavsesong - Bedriftene må se på muligheter for samarbeidsprosjekter innenfor produktutvikling - Arbeide for å maksimere bruken av kommersielle sesonger	2019-2020	Reiselivsnæringen i samarbeid med Visit Narvik
Se sammenheng med transport, mat, kulturminner, forretningsmodeller og IKT for å åpne for synergier og helhetlig satsing.	2019-2020	Reiselivsnæringen i samarbeid med Visit Narvik og Futurum.

Tiltaksområde 3: Kompetanseheving

Hvordan kan vi møte økt turistvekst på en bærekraftig måte? Hvordan kan reiselivet i vår region møte trender som digitalisering og delingsøkonomi? Hvordan kan vi øke verdiskapingen i reiselivet gjennom økt kompetanse på bærekraft?

Kompetanseheving		
Tiltak	Tidsramme	Ansvarlig/medvirk.
Legge til rette for en mer helhetlig og samordnet FoU satsing på reiseliv, få et felles kunnskapsgrunnlag som kan legge føringer for fremtidig satsing.	2019-2020	Kommunen/Futurum i samarbeid med destinasjonsselskapet og næringen.
Kartlegge kompetansebehov og lage opplæringsprogram for reiselivet i et bærekraftperspektiv samt for økt jobbkvalitet for reiselivsansatte - Vertskapskurs (nettbasert, søke støtte IN) - Servicekurs - Språkkurs - Re-etablere Narvikskolen - Skape ambassadører - Hvordan bli en mer bærekraftig bedrift - Opplevelseskurset - Pakking av opplevelser - Miljøfyrtårnsertifisering - Etablererkurs - Opplæring i samfunnsansvar for reiselivsnæringen - Kompetansehevende tiltak for bedriftene innen miljø og bærekraft	2019-2020	NRNF i samarbeid med Visit Narvik og Futurum.
Legge til rette for lærlingeplasser og trainee-stillinger	2019-2020	NRNF
Jobbe for å få reiselivsutdanning på UiT i Narvik.	2019-2020	Futurum
Styrke Visit Narvik, utvikle et bærekraftig destinasjonsselskap med langsiktige planer.	2019-2020	Futurum, Visit Narvik
Tilrettelegge for økt skredkompetanse.	2019-2020	Visit Narvik, NVE
Gjennomføre undersøkelser og analyser: - Gjeste-, bedrifts-, og hyttebrukerundersøkelse - Innbyggerundersøkelser (lokalsamfunnets ambisjoner, bekymringer, tilfredshet mv.) - Risikoanalyse for gjester på reisemålet og tiltaksplan for å minimere identifisert risiko - Ringvirkningsanalyse for Narvikregionen - o Det vil lages en veiledning til ringvirkningsanalyse som skal bidra til å besvare indikatorer. Denne veiledningen kan benyttes av reisemålet i en tilbudsinnhenting. Reisemålet må være bevisst på spørsmålsstillinger de ønsker besvart, også uten det indikatorene etterspør.	2019-2020	Visit Narvik, Futurum, NRNF, næringen, kommunen

Tiltaksområde 4: Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid

Hva skal til for å få en samkjørt reiselivsnæring i vår region? Hvordan kan man utvikle konkurransekraften innenfor reiselivet i vår region ved målrettet og helhetlig markedsføring? Hvordan kan vi sammen markedsføre og skape en total reiseopplevelse?

Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid		
Tiltak	Tidsramme	Ansvarlig/medvirk.
Visit Narvik - Utvikle konkurransekraften ved sterk og konsekvent merkevarebygging, profilering og markedsføring med et miljøvennlig avtrykk, gjennom prosjektet Sterke Opplevelser - Prioritere satsing mot reisende som gir stor verdiskaping og lav miljøbelastning - Bruk av og utvikling av digitale medier for å markedsføre og spre trafikk i alle sesonger. - Etablere felles data og billedbank - Etablere én felles arrangementsside gjennom prosjektet Sterke Opplevelser - Jobbe for samarbeid hele akse Lofoten – Kiruna – Luleå - Synliggjøre Nordnorsk Reiselivs' arbeidsmetoder og ta i bruk strategien med «personas» - Innarbeide tiltak som bidrar til gode holdninger til samfunnsansvar og fremme god gjesteferd - All markedskommunikasjon skal være autentisk, realistisk og respektfull overfor gjester og lokalsamfunn	2019-2020	(Deltakere i utviklingene av prosjektet Sterke Opplevelser er Visit Narvik, Narvikfjellet, Narvik golfklubb, Vinterfestuka og Futurum.) Visit Narvik, reiselivsnæringa.
Hvilke områder kan det samarbeides om på tvers av kommunen når det gjelder planer og strategier som skal utarbeides? Interkommunalt samarbeid? - Planer, herunder temaplan reiseliv, besøksforvaltning mm - Besøksstrategi bærekraft	2019-2020	Visit Narvik, Futurum, kommunen
Påvirke fylkeskommunen til å se samferdselsløsninger som reiselivsprodukt og styrke markedsføringen av disse.	2019-2020	Visit Narvik, kommunen